

የኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

<u>አሥራ አ</u>ራተኛ *ዓመት* ቁጥር <u>፵፫</u> አ~~ዲ~~ስ አበባ *ግን*ቦት <u>ጽ፱</u> ቀን <u>፪</u>ሺዓ.ም. በኢትዮጵያ ፌዶራላዊ ዲሞኪራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወነዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ 14th Year No. 43 ADDIS ABABA 6th June 2008

ማውጫ

ደንብ ቁጥር ፩፻፶፪/፪ሺ የኢትዮጵያ የሖርቲካልቸር ልማት ኤጀንሲን ሰማቋቋም የወጣ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ....ንጽ ፩ሺ፩፻፲፰

CONTENTS

Regulation No.152/2008

The Ethiopian Horticulture Development Agency Establishment Council of Ministers Regulation ... Page 4118

የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር ፩፻፶፪/፪ሺ

<u>የኢትዮጵያ የሖርቲካልቸር ልማት ኤጀንሲን</u> <u>ሰማቋቋም የወጣ</u> <u>የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ</u>

የሚኒስትሮች ምክር ቤት የኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ አስፈጻሚ አካሳትን ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር ፬፻፸፩/፲፱፻፺፰ አንቀጽ ፩ መሠረት ይህንን ደንብ አውጥቷል ፡፡

፩. አ<u>ሞር ርዕ</u>ስ

ይህ ደንብ "የኢትዮጵያ ሖርቲካልቸር ልማት ኤጀንሲ ማቋቋሚያ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር ፩፻፶፱/፪ሺህ" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል ፡፡

g. <u>ትርጓሜ</u>

የቃሉ አገባብ ሴላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ ፤

- ፩. ‹‹ ሖርቲካልቸር›› ማለት አትክልት፣ ፍራፍሬ፣ አበባና ለህክምናና ለምግብ ማጣፈጫነት የሚውሱ ተክሎችን ይጨምራል፣
- ፫. ‹‹ግብዓት›› ማለት ምርትና ምርታማነትን የሚያሳድጉ ንጥረ ነገሮችና ቁሳቁሶች ያጠቃ ልላል።

COUNCIL OF MINISTERS REGULATION No. 152/2008

COUNCIL OF MINISTERS REGULATION TO PROVIDE FOR THE ESTABLISHMENT OF THE ETHIOPIAN HORTICULTURE DEVELOPMENT AGENCY

This Regulation is issued by the Council of Ministers in accordance with Article 5 of the Definition of Powers and Duties of the Executive Organs of the Federal Democratic Republic of Ethiopia Proclamation No. 471/2005.

1. Short Title

This Regulation may be cited as the "Ethiopian Horticulture Development Agency Establishment Council of Ministers Regulation No. 152/2008".

2. Definitions

In this Regulation unless the context requires:

- 1) "Horticulture" includes vegetables, fruits, floriculture and herbs;
- 2) "Horticulture Association" means the Horticulture Growers and Exporters Association;
- "Input" means chemicals and materials that help production growth and productivity;

ያንዱ ዋጋ 3.40 Unit Price ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ ፹ሺ፩ Negarit Gazeta P.O.box 80,001

- ፬. ‹‹ባለድርሻዎች›› ማለት በሖርቲካልቸር ልማት በቀጥታና በተዘዋዋሪ በልማቱ ተሳታፊ የሆነ የመንግሥትና የግል ደርጅቶች፤ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች፤ ማህበራትና ሌሎች ሰዎች ናቸው፤
- ኛ. ‹‹የንግድ መሠረተ ልጣት›› ጣለት የሖርቲካል ቸር ንግዱን ለጣሳለጥ የሚያስፌልጉ የመሠ ፈተ ልጣት ግንባታዎች ናቸው፤
- ፮. ‹‹የምግብ ደህንነት መስፈርቶች›› ማለት የአት ክልትና ፍራፍሬ ምርት ለሰዎች ጤና ተስማጣ መሆናቸውን ለማረ*ጋገ*ጥ የወጡ የአገር ውስጥና የውጭ መስፈርቶችን ያጠቃ ልላል፡
- ፯. ‹‹ዩሮ-*ጋ*ፕ›› ማስት የአውሮ*ፓ ሕብረት* የግብርና ሰብሎች አመራረትና እንክብካቤ የጥራት መስፌርት ነው፤
- ፰. ‹‹ክልል›› ማለት በኢትዮጵያ ፌዶራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገመንግሥት አንቀጽ ፵፮ (፩) ላይ የተመለከተው ማንኛውም ክልል ሲሆን የአዲስ አበባና የድሬዳዋ ከተማ አስተዳደሮችን ይጨምራል፤
- ፱. ‹‹ሚኒስቴር›› ወይም ‹‹ሚኒስትር›› ማለት አንደቅደም ተከተሉ የግብርናና ገጠር ልጣት ሚኒስቴር ወይም ሚኒስትር ነው፤
- ፲. ‹‹ሰው›› ማስት የተልጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።

<u>ሮ</u> መቋቋም

- ፩. የኢትዮጵያ የሖርቲካልቸር ልማት ኤጀንሲ (ከዚህ በኋላ ‹‹ኤጀንሲ›› እየተባለ የሚጠራ) የሕግ ሰውነት ያለው ራሱን የቻለ የፌዴራሱ መንግሥት መሥሪያ ቤት ሆኖ በዚህ ደንብ ተቋቁሟል።
- ፪ ኤጀንሲው ተጠሪነቱ ለሚኒስቴሩ ይሆናል።

<u>፬. የኤጀንሲው ዓሳማ</u>

ኤጀንሲው የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል።

- ፩. የሖርቲካልቸር ምርትና ምርታማነት በተፋጠ ነና በቀጣይነት እንዲያድግ የማብቃት፣
- ፪. ዓለም አቀፍ የምግብ ደህንነት መስፈርቶችን የሚያሟሉ የሑርቲካልቸር ምርቶች ለውጭ ገበያ በዓይነትና በብዛት የሚቀርቡበትን ሁኔታ የማመቻቸት፤ እና
- ፫. ድጋፍ ሰጪ አንልግሎቶችን ያስተባብራል።

- 4) "Stakeholders" means government and private organizations, that participate directly or indirectly in horticulture development, non-governmental organizations, associations and other persons;
- 5) "Trade Infrastructure" means infrastructure facilities required for conducting efficient horticulture trade;
- 6) "Food Safety Standards" include domestic and foreign standards enacted to ensure the safety of vegetables and fruits for human consumption;
- 7) "Euro-gap" means European's quality standard for agriculture produce;
- 8) "Region" means any region referred to in Article 47 (1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia and includes Addis Ababa and Diredawa City Administrations;
- 9) "Ministry" or "Minister" means the Ministry or Minister of Agriculture and Rural Development, respectively;
- 10) "Person" means any physical or juridical person.

3. Establishement

- 1) The Ethiopian Horticulture Development Agency (hereinafter the "Agenecy") is hereby established as an autonomous Federal Government Agency having its own legal personality.
- 2) The Agency shall be accountable to the Ministry.

4. Objectives

The Agency shall have the following objectives:

- 1) to ensure the fast and sustainable growth of horticulture production and productivity;
- 2) to facilitate the export of diversified horticulture products which meet internal food safety standards; and
- 3) to coordinate the development of supporting services.

ຊ. <u>የኤጀንሲው ሥልጣንና ተግባራት</u>

ኤጀንሲው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

- ፩. የሖርቲካልቸርን ዘርፍ ፈጣን ዕድገትና ቀጣ ይነት ለጣሬ*ጋ*ገጥ የጣያግዝ ስትራቴጂ አዘ*ጋ*ጅቶ ለሚኒስቴሩ ያቀርባል፤ ሲፌቀድም ተፊፃሚነቱን ይከታተላል፤
- ፪. በሖርቲካልቸር ልማት ለሚሰማሩት ባለሀብቶች ለአዋጭነት ጥናት መረጃ ይሰጣል፣ ከክልል አካላት ጋር በመተባበር መሬትና የግንባታ ፌቃድ እንዲያገኙ ድጋፍ ያደርጋል፤ አፌጻ ጸሙን ይከታተላል፤
- ፫. የመሠረተ ልማት በወቅቱ እንዲያገኙ ለግንባታው ከውጭ አገር የሚገዙ ግብዓቶች ወደ አገር ውስጥ እንዲገቡ ከአገር ውስጥ የሚገዙትን የግንባታ ዕቃዎች በወቅቱ እንዲያገኙ ድጋፍ ያደርጋል፤ የግንባታውን አፈጻጸም ይከታተላል፤
- ፬. የግብዓት አቅርቦትና አንልግሎት የሚሻሻልበትን ሁኔታ በማጥናት ለሚኒስቴሩ ያቀርባል፣ ሲፌቀድም ተግባራዊነቱን ይክታተሳል፤
- ፩. በሖርቲካልቸር ልማት ከአርሶአደሩ ጋር ተዋውሰው ለመሰማራት የሚፈልጉትን ባለ ሀብቶች ከክልሎችና ከአርሶ አደር ማህበራት ጋር በመተባበር በአርሶ አደር ምልመሳና አደረጃጀት ያግዛል፣ ስለዩሮ-ጋፕ ሥልጠና ይሰጣል፣ የአሰራር ማትዋል ያዘጋጃል፣ አፈጻ ጸሙን ይከታተሳል፤
- ፯: ከክልል የሠራተኛ ጉዳይ ጽሕፈት ቤቶች *ጋር* በመተባበር የሰው ኃይል አቅርቦት እንዲመቻች ያደር*ጋ*ል፤
- ፯. የሖርቲካልቸር ኤክስፖርት ምርቶች በዋጋና በጥራት ተወዳዳሪነታቸውን ለማረጋገጥ ከሌ ሎች ሀገሮች ተሞክሮ በመነሳት ስለተሻለ አመራረት፣ ምርት እንክብካቤ፣ ጥራትና የም ግብ ደህንነት ከሖርቲካልቸር ማህበር ጋር በመተባበር ሥልጠናና የምክር አገልግሎት ይሰጣል የመስፌርቶችና የኤክስቴንሽን ፓኬጆ ችና ማጉዋሎች እንዲዘጋጁ ያደርጋል፤
- ፰. ጥራቱን የጠበቀ የንግድ የመሠረተ ልጣት ግንባታ፣ ድጋፍ ሰጪ ተቋሞችና አገልግሎቶች እንዲስፋፉ ከሚመለከታቸው ጋር የተባበራል፤
- ፱. ለአትክልትና ፍራፍሬ ልማት የሎጂስቲክስ ፍላጎት ጥናት በማካሄድ የውሳኔ ሀሳብ ለሚኒስቴሩ ያቀርባል፤ ሲፈቀድም ተግባራዊ ነቱን ይከታተሳል፤

5. Powers and Duties of the Agency

The Agency shall have the powers and duties to:

- 1) prepare and submit to the Ministry a strategy which ensures fast and sustainable growth of horticulture and, upon approval, follow up the implementation of the same;
- 2) provide necessary information to investors undertaking horticulture development feasibility studies and, in cooperation with regional administrations, facilitate access to land and acquisition of construction permits and follow up its implementation;
- 3) assist investors in the clearance of imported construction materials and the timely acquisition of local construction materials so that they will be able to have, in due time, the necessary infrastructure facilities, and follow up the construction of the same;
- 4) undertake, and submit to the Ministry, studies to improve the supply of inputs and related services, and follow up its implementation upon approval;
- 5) in cooperation with regional administrations and farmers cooperatives, assist investors wishing to engage in horticulture development, through out growers schemes, in selecting and organizing farmers for such scheme; train farmers in Eurogap, prepare operational manual and follow up its implementation;
- 6) facilitate the supply of man power in cooperation with regional labor offices;
- 7) in cooperation with horticulture association, provide to horticultural farms training and advisory services on best agricultural practice, quality and food safety standards and prepare standards and extension packages and manuals based on best practices of other countries in order to ensure price and quality competitive horticulture exports;
- 8) cooperate with concerned bodies for the development of quality trade infrastructure and the expansion of support services and institutions;
- 9) undertake studies on vegetables and fruits logistic demand and submit is recommendations to the Ministry, and follow up its implementation upon approval;

- ፲. የሖርቲካልቸር ዘር አልሚዎች ወደ ኢትዮጵያ በስፋት የሚገቡበትን ሁኔታ በማጥናት ልሚኒስቴሩ ያቀርባል፣ ሲልቀድም ተግባራ ዊንቱን ይከታተላል፤
- ፲፩. የሖርቲካልቸር ገበያ ጥናት ያካሂዳል፣ የገበያ መረጃዎችን የሰበስባል፣ ያሰራጫል፣ የሖርቲ ካልቸር አምራችና ላኪዎች በዓለም አቀፍ ንግድ ትርዒቶች ላይ እንዲሳተፉ ሁኔታዎች ያመቻቻል፤
- ፲፪. የሖርቲካልቸር ማህበርና ሌሎች ባለድርሻዎች የሚሳተፉበት ቋጣ. መድረክ በማቋቋም በጋራ ለልማቱ የሚያግዙ ሕርምጃዎችን ይወስዳል፤ የሆርቲካልቸር ልማት ፕሮግራሞችን ያስተባ ብራል፣ አፊጻጸማቸውን ይከታተላል፤
- ፲፫. የንብረት ባለቤት ይሆናል፣ ውል ይዋዋላል፣ በራሱ ስም ይክሳል፣ ይክሰሳል፤
- ፲፬. ዓላማዎቹን ከግብ ለማድረስ የሚያስራልጉ ሌሎች ሕ*ጋዊ ተግባራትን ያ*ከናውናል።

<u>%. የኤጀንሲ አቋም</u>

ኤጀንሲው ፤

- ፩. በሚኒስትሩ አቅራቢነት በመንግሥት የሚሾም አንድ ዋና ዳይሬክተር፣ እና
- ፪. አስፈላጊው *ሠራተኞች* ይኖሩታል፤

፯. የዋና ዳይሬክተሩ ሥልጣንና ተግባር

- ፩. ዋና ዳይሬክተሩ የኤጀንሲው ዋና ሥራ አስፌጻሚ በመሆን ከሚኒስቴሩ በሚሰጠው አጠቃላይ መመሪያ መሠረት የኤጀንሲውን ሥራዎች ይመራል፣ ያስተዳድራል፣ ይቆጣ ጠራል፤
- ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተው አጠቃላይ አንላሰጽ እንደተጠበቀ ሆኖ ዋና ዳይሬክተሩ፤
  - ሀ) በዚህ ደንብ አንቀጽ ፭ የተመለከቱትን የኤጀንሲውን ሥልጣንና ተግባራት በሥራ ሳይ ያውሳል፤
  - ሰ) የፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ሕጎችን መሠ ሬታዊ ዓላማ ተከትሎ በመንግሥት በሚጸድቅ መመሪያ መሠረት የኤጀን ሲውን ሠራተኞች ይቀጥራል፣ ያስተዳ ድራል፤
  - ሐ) የኤጀንሲውን የሥራ ፕሮግራምና በጀት አዘ*ጋ*ጅቶ ለሚኒስቴሩ ያቀርባል፣ ሲጸድ ቅም ተግባራዊ ያደር*ጋ*ል፤

- 10) undertake, and submit to the Ministry, studies on ways and means of attracting horticulture breeders to come to Ethiopia, and follow up its implementation upon approval;
- 11) undertake horticulture market studies, and collect and disseminate market information; facilitate the participation of horticulture producers and exporters in international trade fairs;
- 12) establish a forum of consultation with horticulture association and other stakeholders and take measures that provide common support to the horticulture development; coordinate and follow up the implementation of the programs.
- own properties, enter into contacts, sue and be sued in its own name;
- 14) undertake other lawful activities that are conducive to the fulfillment of its objectives.

6. Organization of the Agency

The Agency shall have:

- 1) a Director General to be appointed by the Government upon the recommendation of the Minister; and
- 2) the necessary staff.

7. Powers and Duties of the Director General

- 1) The Director General shall be the chief executive officer of the Agency and shall, subject to the general directives of the Ministry, direct administer and control the activities of the agency.
- 2) Without prejudice to Sub-Article (1) of this Article, the Director General shall:
  - (a) exercise the powers and duties of the Agency stated under Article 5 of this Regulation;
  - (b) employ and administer employees of the Agency in accordance with directives to be approved by the Government following the basic principles of the federal civil service laws;
  - (c) prepare and submit to the Ministry the work program and budget of the Agency, and implement the same upon approval;

- መ) ለኬጀንሲው በተራቀደው በጀትና የፖሪ-ፕሮግሪ-ም መሠረት ገንዘብ ወጪ ይደ ር.2ል፤
- ም) ከሦስተኛ ወንኖች ጋር በሚደረጉ ማንኙ ነቶች ኤጀንሲውን ይወክላል፤
- ሪ) የኤጀንሲወን የፖ'ራ አልጻአምና የሂሳብ ሪፖርቶች አዜጋጅቶ ለሚኒስቴሩ ይቀር ባል፤
- ሰ) በሚኒስቱሩ ደሚሰጡትን ሌሎች ተማባሮች ያክናውናል።
- ፫. ዋና ዳይሬክተሩ ለኤጀንሲው /ºራ ቅልጥናና በሚያስራልግ መጠን /ºልጣንና ተግባሩን በክራል ለኤጀንሲው ሴሎች ኃላፊዎችና መራተኞች በውክልና ሊሰጥ ይችላል።

क्ष. तष्टने

የኤጀንሲው በጀት በፌዴራል መንግሥት ይመ ደባል።

છે. ስለ*ሂጣብ መ*ዛንብት

- ፩. ኤጀንሲው የተሟሉና ትክክለኛ የሆኑ የሂሳብ መሆንብት ይይዟል።
- ጀ. የኤጀንሲው የሂሳብ መዛንብትና ገንዘብ ነክ ስንዶች በዋናው አዲተር ወይም ዋናው አዲተር በሚሰይማቸው አዲተሮች በየዓመቱ ይመፈመራሉ።

I. 230-2228507-24

ይህ ደንብ በፌዴራል 5.2ራት .2ዜጣ ታትሞ ከመጣበት ቀን ጀምሮ የጸን ይሆናል።

አዲስ አበባ ማንቦት ጽ፱ ቀን ፪ሺህ ዓ.ም.

መለስ ዜናዊ የኢትዮጵያ ፌዶራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ጠቅላይ ሚኒስትር

- (d) effect expenditure in accordance with the approved budget and work program of the Agency;
- (e) represent the Agency in all its dealings with third parties;
- (f) prepare and submit to the Ministry the activity and financial reports of the Agency;
- (g) perform other functions as may be assigned to him by the Ministry.
- 3. The Director General may delegate part of his powers and duties to other officers and staff of the Agency to the extent necessary for the efficient performance of the activities of the Agency.

8. Budget

The Agency's budget shall be allocated by the Federal Government.

9. Books of Accounts

- 1) The agency shall keep complete and accurate books of accounts.
- 2) The books of accounts of the Agency shall be audited annually by the Auditor General or by auditors assigned by the Auditor General.

10. Effective Date

This Regulation shall come into force up on the date of publication in the Federal Negarit Gazeta.

Done at Addis Ababa this 6th day of June, 2008.

MELES ZENAWI
PRIME MINISTER OF THE FEDERAL
DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት